

Lista badań USG – opis i zastosowanie

1. USG jamy brzusznej

Badanie umożliwia kompleksową ocenę narządów jamy brzusznej, w tym wątroby, pęcherzyka żółciowego, trzustki, nerek oraz śledziony. Zalecane jest w przypadku bólów brzucha, zaburzeń trawiennych, niejednoznacznych objawów gastrycznych oraz w diagnostyce chorób przewlekłych. Pomaga we wczesnym wykrywaniu zmian strukturalnych i stanów zapalnych.

2. USG – ocena refluku żołądkowo-przełykowego

Ocena cofania się treści żołądkowej do przełyku oraz analizę czynności zwieracza dolnego przełyku. Pozwala na obserwację epizodów refluku w czasie rzeczywistym, ocenę kąta Hisa, położenia wpustu, motoryki żołądka oraz ewentualnych nieprawidłowości anatomicznych sprzyjających refluksowi. Stosowane u dzieci w przypadku ulewań, wymiotów, niepokoju podczas karmienia, słabego przyrostu masy ciała oraz u dzieci i dorosłych w przewlekłym kaszlu lub nawracających infekcji górnych dróg oddechowych.

3. USG piersi

Badanie pozwala na ocenę budowy i struktury tkanek piersi, w tym wykrywanie torbieli, guzków oraz innych nieprawidłowości. Stanowi ważny element profilaktyki chorób piersi, a także służy diagnostyce zmian wykrytych podczas samobadania lub kontroli lekarskiej. Zalecane kobietom w każdym wieku, szczególnie przy tkance gruczołowej o zwiększonej gęstości.

4. USG tarczycy

Badanie umożliwia ocenę wielkości, kształtu i struktury tarczycy, a także identyfikację ewentualnych guzków, torbieli oraz zmian zapalnych. Stosowane jest w diagnostyce i monitorowaniu chorób takich jak autoimmunologiczne zapalenie tarczycy (Hashimoto), choroba Gravesa-Basedowa, niedoczynność i nadczynność tarczycy oraz w ocenie ryzyka nowotworowego.

5. USG węzłów chłonnych

Badanie pozwala na ocenę powiększonych lub zmienionych strukturalnie węzłów chłonnych w różnych lokalizacjach. Wspiera w diagnostyce chorób infekcyjnych, autoimmunologicznych oraz nowotworowych, umożliwiając wczesne wykrycie niepokojących zmian wymagających dalszej diagnostyki lub obserwacji.

6. USG jąder

Badanie pozwala ocenić strukturę jąder oraz najądrzy, wykrywać zmiany ogniskowe, torbiele, stany zapalne oraz guzy. Umożliwia także diagnostykę żyłaków powrózka nasiennego, urazów i przyczyn dolegliwości bólowych. Zalecane jako podstawowe badanie w diagnostyce urologicznej i andrologicznej.

7. USG ortopedyczne / narządu ruchu

Badanie przeznaczone do oceny struktur układu ruchu, w tym mięśni, ścięgien, więzadeł, torebek stawowych i powierzchni stawowych. Pomaga w diagnostyce urazów, stanów zapalnych, zmian zwyrodnieniowych i przeciążeniowych. Stosowane jest również jako narzędzie monitorowania procesów leczenia i rehabilitacji.

8. USG Doppler (jednej kończyny – żyły lub tętnice)

Specjalistyczne badanie umożliwiające ocenę przepływu krwi w naczyniach krwionośnych. Pozwala wykrywać zwichnięcia, zakrzepy, zatory, refluks żylny oraz inne zaburzenia krążenia. Jest kluczowe w diagnostyce chorób żył i tętnic, w tym przewlekłej niewydolności żyłnej, miażdżycy oraz powikłań zakrzepowo-zatorowych.

9. USG przezciemiączkowe

Przeznaczone do oceny struktur mózgowia u niemowląt, u których ciemiączka pozostają jeszcze otwarte, co umożliwia bezinwazyjną i bezpieczną wizualizację ośrodkowego układu nerwowego. Pozwala na ocenę komór mózgu, przestrzeni płynowych, naczyń oraz struktur okołokomorowych. Przydatne w diagnostyce krwawień dokomorowych, wodogłowa, zakażeń ośrodkowego układu nerwowego, niedotlenienia okołoporodowego oraz wczesnych zmian rozwojowych. Stosowane jest także w monitorowaniu wcześniaków oraz dzieci z czynnikami ryzyka neurologicznego.

Korzyści z wykonania badania USG

1. Badanie całkowicie bezpieczne

Ultrasonografia nie wykorzystuje promieniowania jonizującego, dzięki czemu może być wykonywana wielokrotnie, także u kobiet w ciąży i dzieci. To jedna z najbezpieczniejszych metod diagnostycznych dostępnych we współczesnej medycynie.

2. Metoda nieinwazyjna i komfortowa

USG nie narusza tkanek i jest całkowicie bezbolesne. W większości przypadków nie wymaga specjalnego przygotowania, co znacząco ułatwia jego wykonanie i zwiększa komfort pacjenta.

3. Szybki wynik i natychmiastowa interpretacja

Obraz uzyskany podczas badania dostępny jest od razu, co umożliwia natychmiastową ocenę i szybkie podjęcie dalszych decyzji diagnostycznych lub terapeutycznych.

4. Szeroki zakres zastosowań

Ultrasonografia pozwala ocenić wiele narządów i struktur – od tkanek miękkich, przez tarczycę, piersi, narządy jamy brzusznej, aż po stawy czy naczynia krwionośne. Jest wszechstronna i przydatna w diagnostyce wielu schorzeń.

5. Dokładność i precyzyjna ocena narządów

Nowoczesna technologia ultradźwiękowa umożliwia szczegółowe zobrazowanie struktury i funkcji badanych narządów. Dzięki temu USG jest kluczowym narzędziem w wykrywaniu zmian, monitorowaniu stanu zdrowia i planowaniu dalszego leczenia.

Kiedy skonsultować się z lekarzem?

Warto zgłosić się do lekarza, jeśli występują jakiegokolwiek objawy, które mogą wskazywać na potrzebę wykonania badania USG. Dotyczy to w szczególności:

- przewlekłego lub nawracającego bólu,
- nieprawidłowych krwawień,
- zauważalnego powiększenia narządów lub węzłów chłonnych,
- innych niepokojących dolegliwości, których przyczyna nie jest jasna.

Lekarz oceni zgłaszane objawy, zadecyduje o zasadności wykonania USG oraz dobierze odpowiedni rodzaj badania.

Dzięki swojej wysokiej wartości diagnostycznej ultrasonografia pozostaje jednym z najważniejszych narzędzi wykorzystywanych we współczesnej medycynie. W przypadku wątpliwości lub dodatkowych pytań zachęcamy do kontaktu z lekarzem — **wczesna konsultacja ułatwia postawienie trafnej diagnozy i dobranie odpowiedniego postępowania.**

Przygotowanie do badania USG

USG jamy brzusznej

Aby uzyskać jak najlepszą jakość obrazu, zaleca się:

Dzień przed badaniem – stosowanie diety lekkostrawnej, niewzdymającej (unikać m.in. fasoli, grochu, kapusty, cebuli).

W dniu badania:

- **na około 6–8 godzin przed badaniem należy pozostać na czczo** (dotyczy przede wszystkim badań wykonywanych rano i do południa),
- w przypadku badań popołudniowych dopuszcza się **lekkie śniadanie**,
- **unikać palenia papierosów, żucia gumy oraz picia kawy, czy napojów gazowanych** – mogą one zwiększać ilość gazów w przewodzie pokarmowym i pogorszyć jakość obrazu.

USG z oceną refluksu żołądkowo-przełykowego

Czas od ostatniego posiłku

Pacjent powinien być **na czczo minimum 3 godziny** przed badaniem.

Niemowlęta i małe dzieci: **2 godziny od ostatniego karmienia** (mleko modyfikowane lub posiłki stałe).

W przypadku karmienia piersią: zwykle wystarcza **1,5–2 godziny** przerwy.

Płyny przed badaniem

Dopuszcza się **niewielką ilość wody** (kilka łyków), aby uniknąć odwodnienia – ale nie należy pić dużych objętości. Nie pić napojów gazowanych, słodzonych ani soków.

Leki

Leki przyjmowane na stałe należy zażyć **zgodnie z zaleceniami lekarza**.

W przypadku leków przeciwrefluksowych (IPP, leki zobojętniające, prokinetyczne):

- Jeśli badanie ma charakter **diagnostyczny (ustalenie rozpoznania)** – zaleca się **nie przyjmować tych leków w dniu badania**, a w niektórych przypadkach 24 godziny wcześniej (po wcześniejszym potwierdzeniu u lekarza).
- Jeśli badanie służy **monitorowaniu leczenia**, leki przyjmujemy normalnie.

Posiłek w trakcie badania

Pacjent (lub rodzic) powinien zabrać:

- niewielką porcję karmienia,
- butelkę lub akcesoria do karmienia,
- w przypadku starszych dzieci i dorosłych – wodę lub jogurt / płynny posiłek

USG pęcherza moczowego i narządów miednicy mniejszej

Badanie wymaga **wypełnionego pęcherza moczowego**.

Na około **1–2 godziny przed badaniem** pacjent powinien wypić odpowiednią ilość **wody niegazowanej ok. 0,5–1 litra wody niegazowanej** (najczęściej wystarcza **600–800 ml**).

Po wypiciu płynów należy **nie opróżniać pęcherza** aż do momentu badania.

** Jeśli pacjent odczuwa **bardzo silne parcie** przed badaniem, dopuszczalne jest oddanie niewielkiej ilości moczu, a następnie dopicie 1–2 szklanek wody.*

** U dzieci zaleca się **mnijšie objętości**, dostosowane do wieku (zwykle 5–10 ml/kg masy ciała).*

USG tarczycy oraz innych narządów powierzchownych

Badania te **nie wymagają specjalnego przygotowania**.

Pacjent może jeść, pić i funkcjonować w sposób standardowy.

Informacja dodatkowa

Wszystkie **stałe leki** należy przyjąć o zwykłej porze, zgodnie z zaleceniami lekarza.

Co zabrać ze sobą na badanie USG?

Aby zapewnić sprawny przebieg wizyty oraz pełną możliwość oceny stanu zdrowia, prosimy o zabranie następujących dokumentów i materiałów:

1. Dokument potwierdzający tożsamość

Niezbędny do prawidłowej rejestracji oraz weryfikacji danych pacjenta.
Może to być dowód osobisty, paszport lub inny dokument ze zdjęciem.

2. Wyniki wcześniejszych badań obrazowych

Jeśli pacjent posiada poprzednie USG, RTG, TK, MRI lub opis badań wykonanych w innych placówkach, warto zabrać je ze sobą.
Umożliwia to lekarzowi dokładną porównawczą ocenę zmian oraz określenie dynamiki ewentualnych nieprawidłowości.

3. Skierowanie od lekarza

Skierowanie z rozpoznaniem lub podejrzeniem choroby oraz krótką informacją kliniczną ułatwia właściwe ukierunkowanie badania i zwiększa jego wartość diagnostyczną.
Choć badania komercyjne nie wymagają skierowania, to również spełnią taką funkcję.

Pacjent powinien zweryfikować czy skierowanie na badanie zawiera wszystkie wymagane dane (zakres badania, okolica anatomiczna, wskazanie lub podejrzenie badania) oraz czy inne informacje m.in. dane kontaktowe są aktualne.

Zasady korzystania z badania USG w naszych Przychodniach

Otrzymując skierowanie od lekarza rodzinnego lub pediatry w ramach wizyty NFZ na wykonanie badania **USG**, nasi pacjenci mają możliwość wykonania ich w naszych Przychodniach u naszych specjalistów radiologii:

lek. med. Beata Lalewicz			
Miejsce i rodzaj udzielanych świadczeń	Przychodnia Na Wzgórzu w Gdańsku		Przychodnia Rodzinna Kolbudy CUMiS
harmonogram	wtorek*	czwartek	wtorek*
USG jamy brzusznej	w godz. 9:00 – 13:00 *wybrane dni miesiąca	w godz. 15:00 – 18:00	w godz. 10:00 – 14:00 *wybrane dni miesiąca
USG reflux*			
USG piersi*			
USG tarczycy i przytarczyc			
USG węzłów chłonnych			
USG jąder			
USG ortopedyczne / narządu ruchu*			
USG Doppler ** (jednej kończyny – żyły lub tętnice)			
USG Doppler ** naczyń szyjnych			

lek. med. Elżbieta Sobieszczyk		
Miejsce i rodzaj udzielanych świadczeń	Przychodnia Rodzinna Kolbudy CUMiS	
harmonogram	środa	piątek
USG jamy brzusznej	w godz. 7:30 – 11:00	w godz. 7:30 – 11:00
USG tarczycy i przytarczyc		
USG węzłów chłonnych		
USG jąder		
USG przezcięmiączkowe*		

Ważne informacje uzupełniające:

Przebieg badania: pozycja leżąca

Orientacyjny czas trwania jednego badania 15-30 minut.

Możliwość niewystarczalności badania (np. ograniczenia techniczne, ruch pacjenta, nieprawidłowe przygotowanie pacjenta do badania) i konieczność ewentualnego powtórzenia lub wykonania innego badania. **Wyniki badań obrazowych**, stanowią część dokumentacji medycznej i dostęp do nich pacjentowi przysługuje.

** badanie dostępne tylko w formie komercyjnej*

*** badanie dostępne na NFZ dla pacjentów objętych Opieką koordynowaną w ramach NFZ*

Rejestracja na badania USG

Przychodnia Na Wzgórzu w Gdańsku

ul. Jaworzniaków 37
80-180 Gdańsk

Przychodnia Rodzinna Kolbudy CUMiS

ul. Staromłyńska 24
83-050 Kolbudy

Rejestracja osobista

Pacjenci mogą zapisać się na badanie osobiście, bezpośrednio przy stanowiskach rejestracyjnych w Przychodni. Personel rejestracji służy pomocą w doborze odpowiedniego terminu oraz udzieli wszelkich informacji dotyczących przygotowania do badania.

Rejestracja telefoniczna

Zapisy prowadzone są również telefonicznie pod numerem:

 512 844 844

Podczas rozmowy rejestratorka udzieli niezbędnych informacji, potwierdzi dostępność terminów oraz przekaze zasady przygotowania do wybranego badania USG.

Rejestracja online (badania komercyjne)

Pacjenci korzystający z badań komercyjnych mogą umówić wizytę również poprzez platformę:

 Znany Lekarz

Rejestracja online umożliwia szybki i wygodny wybór specjalisty oraz terminu, bez konieczności kontaktu telefonicznego.

Cennik badań wykonanych w ramach badań komercyjnych

(bez skierowania od lekarza Przychodni Na Wzgórzu w Gdańsku lub Rodzinnej Kolbudy
lub ze skierowaniem od lekarzy z zewnętrznych placówek):

1. USG jamy brzusznej - 240 zł
2. USG refluku żołądkowo-przełykowego – 240 zł
3. USG jamy brzusznej połączone z oceną refluku - 380 zł
4. USG piersi – 240 zł
5. USG tarczycy – 240 zł
6. USG węzłów chłonnych – 240 zł
7. USG jąder – 240 zł
8. USG ortopedyczne / narządu ruchu – 280 zł
9. USG Doppler (jednej kończyny – żyły lub tętnice) – 280 zł
10. USG przeziemiączkowe – 240 zł

Zasady korzystania z badania USG i RTG u naszych podwykonawców

Otrzymując skierowanie od lekarza rodzinnego lub pediatry w ramach wizyty NFZ na wykonanie badania **USG lub RTG**, nasi pacjenci mają możliwość wykonania ich w placówkach współpracującymi z naszymi Przychodniami:

USG i RTG u naszych podwykonawców		
Miejsce i rodzaj udzielanych świadczeń	Przychodnia „Remed + Lectus” ul. Wałowa 27 Gdańsk	Przychodnia NZOZ Morena ul. Jaśkowa Dolina 105 Gdańsk
harmonogram	od poniedziałku do piątku	od poniedziałku do piątku
USG brzucha i przestrzeni zaotrzewnowej, w tym wstępnej oceny gruczołu krokowego USG tarczycy i przytarczyc USG węzłów chłonnych USG ślinianek USG nerek, moczowodów, pęcherza moczowego USG obwodowych węzłów chłonnych RTG klatki piersiowej: w projekcji AP i bocznej RTG (zdjęcia kostne): - kręgosłupa, kończyn i miednicy w projekcji AP i bocznej - zdjęcie czaszki - zdjęcie zatok - zdjęcie przeglądowe jamy brzusznej	w godz. 08:00 – 18:00 <i>*wg indywidualnych ustaleń z rejestracją</i> tel: (58) 301 96 62	w godz. 08:00 – 18:00 <i>*wg indywidualnych ustaleń z rejestracją</i> tel: (58) 340 72 40

Pacjent winien umówić się samodzielnie (osobiście lub telefonicznie).

Przygotowanie pacjenta do badania powinno odbyć się zgodnie z udzielonymi przez personel wskazówkami.

*** Pacjent powinien poinformować personel placówki czy istnieją przeciwwskazania (np. ciąża, metalowe implanty – w przypadku badań z promieniowaniem).**

Wyniki badań obrazowych, stanowią część dokumentacji medycznej i dostęp do nich pacjentowi przysługuje.

Wyniki badań obrazowych powinny być dostarczone do punktu rejestracyjnego celem zeskanowania ich i dołączenia do elektronicznej dokumentacji medycznej (EDM) – niezależnie od miejsca wykonanego badania obrazowego.

Data aktualizacji: 01.01.12026 r.